

Pareiškėjas:

Asociacija „SOS Šilutės medžiai“
Tilžės g. 5-7, Šilutė, kodas 304882776

Pareiškėjo atstovai:

advokatas Saulius Dambrauskas
Vytauto pr.95/Donelaičio g.1, LT-44239
Kaunas

Atsakovai:

1. Šilutės rajono savivaldybės administracija
Adresas: Dariaus ir Girėno g. 1, Šilutė, kodas 188723322
2. AB ‘Energijos skirstymo operatorius‘ (ESO)
Aguonų g. 24, Vilnius, 03212, kodas 304151376
3. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos
Šnipiškių g. 3, Vilnius, 09309, j.a. kodas 188692688
4. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
J. Basanavičiaus g. 36, Vilnius, 03109, kodas 188710638
5. Lietuvos žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacija
Žemaitės g. 21, Vilnius, 03118, kodas 191948432
6. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras
Kalvarijų g. 153, Vilnius 08221, kodas 291349070
7. Šilutės rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrius
Dariaus ir Girėno g. 1, Šilutė, 99133, kodas 188723322
8. AB Telia Lietuva
Saltoniškių g. 7a, Vilnius, 08105, kodas 121215434
9. UAB „Šilutės šilumos tinklai“
Verslo g. 12, Šilutė, 99116, kodas 177217875
10. UAB „Šilutės vandenys“
Ramučių g. 31, Šilutė, 99149, kodas 177059215
11. Viešoji įstaiga „Plaćiajuostis internetas“
Sausio 13-osios g. 10, Vilnius, 04347, kodas 300149794

Tretysis suinteresuotas asmuo:

12. UAB „Šiltas namas“
Fabijoniškių g. 24 A, 2 aukštas, Vilnius, kodas 220618020

Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui

**PRAŠYMAS
DĖL REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS TAIKYMO**

(Administracinė byla Nr. eA-3889-602/2020)

2020 m. liepos 8 d.
Šilutė

1. Byloje yra nagrinėjamas asociacijos "SOS Šilutės medžiai" (toliau - pareiškėjas) reikalavimas panaikinti Šilutės rajono savivaldybės administracijos (toliau – atsakovas) 2019-03-25 leidimą rekonstruoti statinį (-ius) Nr. LRS-37-190325-00012.
2. 2020-02-12 sprendimu Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmų teisėjų kolegija nutarė netenkinti pareiškėjo skundo, ir jį atmetė, nenagrinėjusi bylos iš esmės. Teismas nepripažino pareiškėjo reikalavimo teisės.
3. 2020-03-12 pareiškėjas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė apeliacinį skundą, kuriuo prašo: 1) *Panaikinti Regionų apygardos administracinio teismo 2020-02-11 sprendimą ir kreiptis į Konstitucinį Teismą prašant išaiškinti, ar ABTĮ 5 straipsnio 3 dalies 2 punkto ir 55 straipsnio 1 dalies nuostatos, kiek jos tiesiogiai neužtikrina asmenų teisės kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais ginant viešąjį interesą, nepažeidžia Konstitucijos 54 str. 1 dalies, 6 straipsnio, 30 straipsnio 1 dalies, 109 straipsnio 1 dalies, 124 straipsnio bei 138 straipsnio 3 dalies, o taip pat Orhuso konvencijos nuostatų.* 2) *Perduoti bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.*
4. Bylą nagrinėjant pirmoje instancijoje atsakovas - Šilutės rajono savivaldybės administracija - pateikė duomenis, kad darbai pagal skundžiamą statybos leidimą nėra atliekami, tačiau nepaisant tebevykstančio teismo ginčo, atsakovas vis dėlto pradėjo įgyvendinti Šilutės miesto M.Jankaus gatvės rekonstravimo projektą, kurio įgyvendinimui yra išduotas skundžiamas teisinis aktas, t.y. 2019-03-25 leidimas rekonstruoti statinį(-ius) Nr. LRS-37-190325-00012. Šią aplinkybę iliustruoja pridedamos fotonuotraukos.
5. Teismui panaikinus skundžiamą leidimą rekonstruoti statinį Šilutės miesto M.Jankaus gatvės rekonstrukcijos projektas negalėtų būti vykdomas.
6. Byloje būtina taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę (toliau – ir **RUP**) ir laikinai sureguliuoti ginčo teisinį santykį sustabdant Skundžiamą statybos leidimo galiojimą.
7. Remiantis ABTĮ 70 str. 1 dalimi *teismas arba teisėjas proceso dalyvių motyvuotu prašymu arba savo iniciatyva gali imtis priemonių reikalavimui užtikrinti. Reikalavimas gali būti užtikrinamas bet kurioje proceso stadijoje, jeigu proceso dalyvis tikėtinau pagrindžia reikalavimo pagrįstumą ir nesiėmus užtikrinimo priemonių gali būti padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala. Jeigu yra šioje dalyje nurodyti pagrindai, reikalavimo užtikrinimo priemonės gali būti taikomos ir tais atvejais, kai būtina laikinai sureguliuoti padėtį, susijusią su ginčytiniais teisiniais santykiais.*
8. Pagal ABTĮ 70 str. 3 d. 1 punktą RUP gali būti *ginčijamo akto galiojimo laikinas sustabdymas.*
9. RUP taikymo pagrindas yra būtinybė laikinai sureguliuoti padėtį, susijusią su ginčytiniais teisiniais santykiais, kol ginčas nėra galutinai išnagrinėtas.
10. LVAT 2009-03-20 nutartyje (administracinėje byloje Nr. AS-525-226-09, šaltinis: (<http://www.infolex.lt/tp/115242>)) nurodė, kad *pagrindas svarstyti RUP taikymą yra, kai bylos medžiaga leidžia daryti pagrįstą prielaidą, kad, nesiėmus reikalavimo užtikrinimo priemonių, administraciniai aktai realiai gali sukelti neigiamas pasekmes, kurių pašalinimas, teismui priėmus pareiškėjai palankų sprendimą, būtų neįmanomas arba sudėtingas. Be to, turi būti atsižvelgta į prašomo užtikrinti reikalavimo pobūdį, nurodomą jo faktinį pagrindą, ginčijamam aktui suteiktas teisės bei galimą šių teisių faktinį realizavimą, jų įtaką kitiems asmenims, taip pat į tai, ar reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymas pagal nustatytas aplinkybes būtų adekvatus siekiamam tikslui, nepažeistų proporcingumo principo, proceso šalių interesų pusiausvyros ir viešųjų interesų principų (pvz., administracinės bylos Nr. AS16-528/2007, AS10-349/2007, AS6-496/2006, AS15-622/2006).*
11. Medžių grupės šalinimas Šilutės mieste įgyvendinant M.Jankaus g. rekonstrukcijos projektą bei vykdamas darbus, remiantis skundžiamu Statybos leidimu, yra su aplinka susiję sprendiniai, kurie

sąlygoja būtent Pareiškėjo vienijamų fizinių asmenų aplinkos būklę, gyvenimo, darbo ir poilsio sąlygas.

12. Istorinės miesto dalies liepos, kurias norima nukirsti, yra neatsiejama šios vietovės kraštovaizdžio dalis, vienas iš nedaugelio išlikusių *senosios vokiškosios gatvės alėjos* pavyzdžių, branginama vietos gyventojų bei kurianti jiems sveiką ir saugią aplinką. Todėl, šiuos medžius nukirtus, ne tik būtų suardyta ekologinė zonos pusiausvyra ir suduotas skaudus moralinis smūgis įvairioms visuomenėms kartoms, tačiau ir sunaikintas svarbus kultūrinis – istorinis kraštovaizdžio elementas.
13. Aplinkos apsauga ir teisė į sveiką, saugią ir švarią aplinką - tai ypatingą reikšmę turinčios vertybės. Šios vertybės įtvirtintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 ir 54 straipsniuose, taip pat visuotinai pripažįstamos tarptautiniuose teisės aktuose (Orhuso konvencijoje). Žmogaus teisė į sveiką ir švarią aplinką yra absoliuti. Pagal LR Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalį *kiekvienas žmogus turi teisę turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas*; remiantis 53 str. 1 ir 3 dalimis, *Valstybė rūpinasi žmonių sveikata, o Valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių*.
14. Įrodinėjimo dalyką nagrinėjamoje Byloje sudaro argumentai, kad M.Jankaus / Sodų / Miško gatvių žiedinė sankryža buvo suprojektuota nepagrįstai, nepaisant projektavimo užduotyje iškeltų sąlygų, pakeičiant projektavimo užduotyje nurodytą statybos rūšį iš kapitalinio remonto į rekonstrukcijos. Būtent šios aplinkybės lėmė projekte numatytą sprendinį iškirsti medžius.
15. Pažymėtina, jog medžių iškirtimas gali ne tik turėti neigiamą poveikį aplinkai, bet ir vienareikšmiškai bus negrįžtamas.
16. Kadangi ginčas kilo dėl to, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas nepagrįstai, yra didelė rizika, kad vykdant šiuo Statybos leidimu numatytus darbus gali būti padarytas negrįžtamas neigiamas poveikis aplinkai.
17. Nurodytos aplinkybės sąlygoja objektyvią ir realią riziką, jog skubotai įgyvendinant statybos darbus pagal Skundžiamą statybos leidimą gali būti iškirsti medžiai ir padaryta žala aplinkai. Tokiu būdu nesiėmus reikalavimo užtikrinimo priemonių gali būti padaryta neatitaisoma žala.
18. Remiantis ABTĮ 94 straipsnio nuostatomis *skundžiamo teisės akto (veiksmo) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamą buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, t. y. atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai*. Teismui nepritaikius prašomos taikyti RUP, o atsakovui toliau vykdant pagal skundžiamą teisės aktą numatytus M.Jankaus gatvės Šilutės mieste rekonstravimo statybos darbus, vėliau įsiteisėjus teismo Sprendimui ir panaikinus Skundžiamą statybos leidimą, pažeistos Pareiškėjų (Suinteresuotos visuomenės) teisės ir teisėti interesai ABTĮ 94 straipsnio prasme negalėtų būti atkurti: faktiškai neįmanoma sugrįžti į būseną iki tol, kol buvo padarytas neigiamas poveikis aplinkai. Toks sugrįžimas į *buvusią padėtį* taptų tik sąlyginis, formalus pobūdžio, o tai savo ruožtu reikštų, kad buvusi padėtis negali būti atkurta.

Dėl išdėstytų motyvų **p r a š o m e :**

taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę - administracinio akto galiojimo sustabdymą: laikinai sustabdyti Šilutės rajono savivaldybės administracijos 2019-03-25 Leidimo statyti naują (-us) statinį (-ius) Nr. LRS-37-190325-00012 galiojimą.

Priede:

1) 2020-01-13 raštas dėl duomenų pateikimo;

2) Fotonuotraukos.

Asociacija „SOS Šilutės medžiai“ vadovas Marius Jatkonis